ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston Milliy Pedagogika Universiteti

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
13.00.07 Ta'limda menejment
13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

№2(2)
2026

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI

Elektron nashr. 454 sahifa,
2-fevral, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:
Karimova E’zoza Gapirjanovna – O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vaziri

BOSH MUHARRIR O‘RINBOSARI:
Ibragimova Gulsanam Ne’matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A’ZOLARI
Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G‘.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg‘izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma’murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo‘ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog‘iston)
Rejep O‘zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta’lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G‘afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD),dotsent
Doniyorov S. M. –“Yangi O‘zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O‘zbekiston Respublikasida xizmat ko‘rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo‘yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta’limi boshqarmasi boshlig‘ining birinchi o‘rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo‘limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o‘g‘li – Pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ
Hamkorlarimiz: O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi, O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:
Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:
Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician
Shoumarov G‘. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician
Qirg‘izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor
Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor
Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)
Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)
Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)
Rejep O‘zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)
Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)
Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)
Mizayeva F. O. – **Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**
Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor
Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor
Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)
Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor
Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor
Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service
Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor
Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)
Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor
Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)
Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics
Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region
Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences
Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:
Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:
- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):
- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Kasbiy mahorat va tajribalarni rivojlantirishning mazmuni, shakl va usullari 22
Yo'ldasheva Feruzaxon Shavkatbekovna

O'zbek tili darslarida 5E modelini qo'llash orqali ta'lim sifatini oshirish: Chimboy tumani 36-sonli ixtisoslashtirilgan maktab misolida 26
Kojamuratova Ulbosin Punkitbaevna

Shaxs ijtimoiy faolligi: tushuncha va tahlil 29
Baxriyeva Nargiza Axmadovna

Fiziognomika va psixologik yondashuvlar asosida portret qalamtasviri ta'limini takomillashtirish 33
Babadjanov Axmadjan Xudayberdiyevich

Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini pedagogik texnologiyalar asosida rivojlantirish 37
Nusharov Bobir Bolbekovich

Личностные характеристики как ассимиляция системы отношений младших школьников и предмет воспитательного воздействия учителя 41
Олимова Азиза Кахрамоновна

"Vitagen ta'lim texnologiyalari" asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'quvchilarda perseptiv qobiliyatni rivojlantirishga o'rgatishning didaktik imkoniyatlari 47
Tursunboyeva Kamola Ilxomjon qizi

Ekologik ta'lim va tarbiya asosida talabalarda ekoturistik madaniyatni rivojlantirishning pedagogik-metodik asoslari 50
Kamolov Baxtiyor Xasanboyevich

Individual ta'lim trayektoriyasi: maktabgacha yoshdagi bolalarda ekspressiv nutq buzilishlarining o'ziga xos xususiyatlari 54
Fayziyeva Nozima Oybek qizi

Boshlang'ich sinf matematika darslarida mantiqiy masalalardan foydalanish samaradorligi 59
Ibragimova Nozima Ulug'bekovna, Pardayeva Hosila Qudratulla qizi

Maktabgacha yoshdagi bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda tarbiyachining kreativ roli 64
Botirova Lobar Kamolovna

O'quvchilarda mantiqiy fikrlashni rivojlantirish 69
Kaipova Tazagul, Kaipova Elmira

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini zamonaviy kasb-hunarlarga qiziqtirishda integrativ usullardan foydalanish 73
Ergasheva Nigora Erkinovna

Proposals for the Development of Education in Teaching Musical-Historical and Theoretical Subjects 76
Sobirova Gulkhayo Aktamjonovna

Raqamli ta'lim sharoitida talabalarda mediakompetentlikni rivojlantirishning nazariy asoslari 81
Rustemov Abseit Trijan o'g'li

Hamkorlik ko'nikmalarini takomillashtirishga oid tajriba-sinov ishlarini tashkil etish mazmuni 85
Baxramova O'ramol Uralovna

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining matn ustida ishlash orqali o'quvchilarning nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirishda nazariy asoslanish mohiyati 88
Boxodirova Muxlisa Xoljigitovna

Zoologiya fanini o'qitish jarayonida talabalarning ilmiy-tadqiqot faolligini rivojlantirish mexanizmlari 92
Dushekeeva Nasiba Rustembaevna, Arepbaev Islambek Muratbaevich

Ingliz tilini o'rganishda zamonaviy texnologiyalarning roli 96
Ergasheva Mehriyona

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarining tasviriy ko'nikmalarini shakllantirishning nazariy asoslari 100
Jummayeva Sayyora Shokir qizi

The Role of Digital Technologies and Virtual Reality in Modern English Teaching Methodologies 104
Seilkhanova Rita Nurniyazovna, Kalbaeva Mexriban Elbrus qizi

Sog'lom separatsiya orqali yoshlar sog'lig'ini mustahkamlash:
tibbiy-psixologik yondashuvning empirik tahlili 109
Mavlyanova Surayo Sultanaliyevna

Badiiy-tarixiy meros asosida pedagog shaxsini tarbiyalash: nazariya va amaliyot uyg'unligi 112
Qodirova Mavluda Maxodir qizi

Gamified Programming Platforms: Analysis and Recommendations 116
Ra'nokhon Ne'matjon kizi Rakhimova

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida giperaktiv bolalar bilan ishlashning ilmiy-nazariy asoslari 123
Raimqulova Sojida Abdusaid qizi

Qandli diabet bilan og'rigan bemorlarga pedagogik yordam ko'rsatish tizimi.. 126
Shermatova Yakut Sabirovna

O'smirlar o'rtasida kiberbulling 129
Tashbekova Aziza Mirsuxbatovna

Uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalar uchun tyutorlik yordamini tashkil etish 132
Tolipova Pokiza Xasan qizi, Isamuxamedova Dildora Raxmatilayevna

Zamonaviy maktablarda xavfsizlik madaniyatining roli.. 135
Turdiyeva Zilola Jalilovna

Global akademik reyting va raqobat muhitida xalqaro olimpiadalarning o'rni 138
Xalikova Umida Mirovna

Tarbiyachining bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatish jarayonidagi o'rni 143
Xasanova Shaxnoza To'xtasinovna, Rahimova Umida Abdurasul qizi

Biologiya darslarida TIMSS topshiriqlarini integratsiyalash 148
Zayniyev Suxrobjon Islombek o'g'li, Komiljonova Muslima Shuxrat qizi

О трансверсальных компетенции воспитателя дошкольного образования.. 153
Садыкова Шоиста Акбаровна, Назарматова Дилшода Умаралиевна

Talaba-yoshlarni mustaqil oilaviy hayotga tayyorlashning pedagogik-psixologik xususiyatlari 156
Kushakova Gulnora Egamkulovna

Yosh oilalarda ajralishlarni bartaraf etishning pedagogik mexanizmlarini
aksiologik yondashuv asosida takomillashtirish 160
Normurodova Gulnora Ikromovna

Maktabgacha ta'lim tarbiyachilarining innovatsion faoliyatini rivojlantirish mexanizmlari 164
Mamadaliyeva Dildora Alisher qizi

Psixologik zo'ravonlikning o'smirlarda destruktiv xulq shakllanishiga ta'siri.. 168
Jurakulova Dildora Ziyadullayevna

Maktab maslahatchilarining boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari 172
Kazakova Saxiba Abdurayimovna

Kichik maktab yoshi o'quvchilarida ongli intizomni tarbiyalashning samarali usullari................................ 178
Ziyayev Adxamjon

Lingvokulturologiyada konsept tushunchasining nazariy talqini 182
Jo'rayeva Nozima Nozim qizi

Sport takomillashuvi bosqichida voleybolchilarning sakrash qobiliyatini rivojlantirish texnologiyasi 185
Shaimardanov Sherbek Abdurashid o'g'li

Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda nutq rivojlanishining pedagogik-psixologik xususiyatlari 189
Teshaboyeva Feruza Raximovna

Maktabgacha yoshdagi bolalar psixologiyasiga oilaning katta avlodi va ularning ta'siri............................ 192
Ashirova Sojida Baxromovna

Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining kasbiy-metodik tayyorgarligini
differensial yondashuv asosida o'qitishning tarixiy pedagogik ildizlari 196
Bekmuratova Shoxida Ne'matjonovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Talabalarda yozuv kompetensiyasini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish 200
Jabborova Salomat Abdijalilovna

Integrativ o'qitish asosida bo'lajak logopedlarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish mazmuni......... 204
Maxmudova Madinaxon Sobirxonovna

6-7 yoshli bolalarda mehnatsevarlik xislatlarini shakllantirishda xalq og'zaki ijodidan foydalanish 208
Kasimova Dilrabo Baxadirovna, Omonxonova Muzayamxon Sarvar qizi

Bo'lajak surdopedagoglarni koxlear implantli bolalar bilan ishlashga tayyorlashda amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish texnologiyasi 213
Raximova Xurshidaxon Sadikovna

Yevropa muhandislik ta'limi tajribasi asosida texnika yo'nalishlari talabalarida texnik kompetentlikni rivojlantirishning pedagogik mexanizmlari 217
Xalikova Nargiza Abduvaliyevna

Tilning obrazli kuchi: perifrazalar turlari va xususiyatlari 221
Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna

Inklyuziv ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilari bilan ishlashning pedagogik va psixologik xususiyatlari.. 224
Zayirkulova Nozima Ilyas qizi

Mentorlik faoliyatida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish 229
Zikriyayev Zokir Mamirovich

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mustaqil fikrlashni rivojlantirish 232
Xadicha Muxammadiyeva Karomatovna, Sunnatullayeva Amina

Professional kompetentlilik va uning shaxs psixologik xususiyatlari bilan o'zaro bog'liqligi 235
Artikova Nodira Shavkat qizi

Talaba qizlarni jismoniy faolligini rivojlantirish tasnifi va ularni orgatish metodikasi.................................. 240
Otasheva Oysanamxon Hamidulla qizi

Maktabgacha yoshdagi bolalarda shaxslararo munosabatlar o'rtasidagi bog'liqlik 245
Bekchanova Kuvanch Roximovna

Voleybolchilarni tayyorlashda differensial vositalaridan foydalanishning zarurligini, ularning o'yin ampluasini hisobga olgan holda aniqlash usullari 249
Kambarov Kozimjon Ibragimovich

2-toifa diabet bilan bog'liq stressga qarshi kurashish strategiyalari va psixologik holatlar 254
Sadikova Umida Botirovna

Boshlang'ich ta'limda vizual va multimediaviy texnologiyalarning pedagogik-psixologik ahamiyati 258
Raximova Faridabonu Alisher qizi

Boshlang'ich sinf ona tili darslarida VARK modeli asosida multimodal o'qitishni tashkil etish (OAK talablariga mos maqola)... 261
Raximova Mushtariy Alisher qizi

Raqamli ta'lim muhitida veb-texnologiyalar asosidagi platformalarning dasturiy ta'minotini ishlab chiqish va optimallashtirish 264
Zoxidov Jahongir Botirxonovich

Eshitishida nuqsoni bo'lgan koxlear implantli bolalar og'zaki nutqini umumta'lim jarayonida ona tili darslarida rivojlantirish metodikasi... 272
Isoqjonova Dilfuzaxon Muxtorjon qizi

Bo'lajak surdopedagoglarni mustaqil ta'lim jarayonida kasbiy malakani shakllantirishning samarali metodlari 276
Teshabayeva Oygul Fazliddinovna

Yetuklik yoshidagi ayollarda hayotdan qoniqish darajasiga o'ziga ishonch va o'z-o'zini qadrlashning ta'siri.. 280
M. R. Sultonova

Shifoxonalarda tashkil etilgan maktablarda bemor o'quvchilar bilan faoliyat olib boruvchi pedagoglarga qo'yiladigan talablar 284
Umarova Saboxon Minavvarovna, Abdusattorova Gulxumor

Chet til ta'limida mustaqil ishni tashkil etish masalalariga doir ... 287
Erkayev Elmirza Temirovich

10–11 yoshli futbolchilarda tezkorlik sifatini rivojlantirish metodikasi ... 294
Ishmuratov Hasanboy Karimjonovich

Jismoniy tarbiya darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining samaradorligini oshirish usullari ... 298
Yaqubov Arslon Maxmudovich

Mahmudxo'ja Behbudiy faoliyati va uning o'rganilishi ... 301
Dinora Eshboyeva Alisher qizi

Bo'lajak o'qituvchilarda axloqiy kompetensiyalarni kasbiy faoliyatida qo'llay olish. Axloqning kelib chiqishi va asoslanish masalasini nazariy tahlil qilish ... 306
Shaxayev Bauirjan Seytgaliyevich

Maktabgacha ta'limda STEAM ta'lim texnologiyalarini qo'llashda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish ... 310
Ahmedova Zuhraxon Mamurovna

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirishning dolzarbligi va zaruriyati ... 314
Mirzabayeva Zebo Umarovna

Elektrolitlarda elektr toki mavzusini o'qitishda noto'g'ri tasavvurlar va ularni bartaraf etish metodikasi ... 317
Xoliqov Qurbonboy To'ychiyevich

Mediata'lim asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining milliy tarbiya faoliyatini takomillashtirish . 323
Ibodullaeva Dildora Shukrulla qizi

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida inklyuziv ta'limga jalb etilgan imkoniyati cheklangan bolalar bilan ishlashda montessori metodikasining uyg'unligi ... 327
Ismatova Shodiya Ne'matilla qizi, Xaydarova Shaxlo Narzullayevna

XIV asr oxiri va XV asr boshlari turkiy tillar taraqqiyotini o'rganishda "Kitob ul-Bulg'at" asarining lingvistik tadqiqi ... 332
Tursunaliyeva Muslimabonu Abduvosit qizi

Informatika ta'limida interfaol o'quv majmualari asosida o'yinli texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilarning bilim va kompetensiyalarini rivojlantirish ... 336
Nabiyev Feruz Abdumannonovich

STEAM loyihalari asosida maktab o'quvchilarida tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllantirish ... 341
Choriyor Maxmatraimov Eshmamatovich

Psixolog talabalarda tolerantlik va madaniyatlararo kompetensiyalarni shakllantirish ... 345
Akbaraliyeva Asilaxon Tojiddinovna

Raqamli ta'lim muhitining pedagogik salohiyati asosida o'quvchilarning kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish (texnologiya fanini o'qitish misolida) ... 348
Kulboyeva Dilnoza Abdug'ofurovna

O'zbek tili – faxrim, g'ururim ... 351
H. Shukurova, M.Jumanazarova

Zamonaviy dars – pedagogik ijodkorlikning asosiy maydoni ... 355
M. Kuzibayeva

Talabalarni ta'lim jarayonida sun'iy intellekt elementlaridan foydalanishga tayyorlash metodikasini takomillashtirish ... 358
Mastonov Jahongir Mamatqul o'g'li

Raqamli maktabda yashil o'quv dasturi: kengaytirilgan va virtual reallik texnologiyalari bilan integratsiyaning pedagogik modeli ... 362
Maxmudov Abdiqodir Yusupovich

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kasbiy faoliyat jarayonida pedagogik empatiyani shakllantirish pedagogik muammo sifatida ... 367
Orinbaeva Jarqinay Djuginis qizi

Gamified Programming Platforms: Analysis and Recommendations ... 371
Ra'nokhon Ne'matjon kizi Rakhimova

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Bo‘lajak o‘qituvchilarning raqamli kompetentligini rivojlantirishda nazariya va amaliyot integratsiyasi muammolari 377
Sh. A. Xujakulov, T. B. Kadirov

Uzoq muddat davolanayotgan bolalarning matematik savodxonligini oshirishda fanlararo bog‘lanishning roli........ 383
Tursunova Dildora Ziyadullayevna, Ochilov Orazbek Qosim o‘g‘li

Sayyid Burhoniddin Muhaqqiq Termiziyning “Maorif” asarida bilish etikasi va ma’naviy-axloqiy tarbiya 387
Tursunova Nilufar Samiyevna

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining og‘zaki nutqini rivojlantirishning psixologik xususiyatlari 393
Tursunova Saida Isakovna

Yosh avlodni tarbiyalashda hamkorlik tarbiya texnologiyasining o‘rni 396
Pirliyeva Gulmira Botir qizi

Integrativ raqamli-didaktik yondashuv asosida interfaol o‘quv majmuallardan foydalanish muammolari va rivojlanish istiqbollari........ 400
Nabiyev Feruz Abdumannonovich, Mamanazarov Baxrom Jumonovich

Eshitishda nuqsoni bo‘lgan bolalarni tasviriy faoliyatda bilish jarayonlarini rivojlantirish........ 405
Sadirova Kamola Giyozovna

Kurash sport turining yoshlar jismoniy va ma’naviy rivojlanishidagi ahamiyati........ 409
O‘razboyeva Adiba Abdug‘ani qizi

Bo‘lajak oilaviy shifokorlarning kasbiy motivatsion rivojlanishini ta’minlashning pedagogik yondashuvlari. 413
Xalmuxamedov Bobir Taxirovich

О развитии учебно-познавательной деятельности студентов 418
М. Халикова

Психологические механизмы искажения истины в процессе социализации: нормативно-когнитивная модель и смешанное эмпирическое исследование 421
С. Ю. Нишанов

Методы повышения речевой активности студентов в процессе обучения иностранному языку........ 425
Утешова Зернегүл Хүрметуллаевна

Prenatal va erta chaqaloqlik rivojlanishi va rivojlanishning biologik asoslari 429
N. Mirbabayeva

O‘smir shaxsining rivojlanishi 433
Matyakubova Shohista Odamboy qizi

O‘zbekistonning ma’naviy va madaniy hayotida jadidlarning tutgan o‘rni 435
N. M. Qodirova

Development of Physical Qualities Through the Use of Special Physical Exercises With Student Participation........ 439
Rikhsiev Dilshod Shavkatovich

Tabiiy fan darslarida STEAM ta’lim texnologiyasidan foydalanishning ahamiyati 442
Umaraliyeva Baxtilaxon Raxmonali qizi

Special Physical Exercises in Coxarthrosis During the Preoperative and Postoperative Periods of Rehabilitation........ 446
Valiev Farrukh Nigmatjonovich

Роль цифровых технологий и дидактических принципов в учебнах практик........ 449
Байметов М. М.

KURASH SPORT TURINING YOSHLAR JISMONIY VA MA'NAVIY RIVOJLANISHIDAGI AHAMIYATI

O'razboyeva Adiba Abdug'ani qizi
Jizzax davlat pedagogika universiteti
Sport turlarini o'qitish metodikasi kafedrasi o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada kurash sport turining yoshlarning jismoniy va ma'naviy rivojlanishidagi ahamiyati ilmiy-nazariy hamda amaliy jihatdan tahlil qilinadi. Kurash milliy sport turi sifatida yosh avlodni har tomonlama barkamol etib tarbiyalashda muhim ijtimoiy-pedagogik vosita ekanligi asoslab beriladi. Tadqiqot jarayonida kurash mashg'ulotlarining kuch, tezkorlik, chidamlilik kabi jismoniy sifatlarni rivojlantirishga, shuningdek iroda, intizom, jasorat, vatanparvarlik va hurmat kabi ma'naviy-axloqiy fazilatlarni shakllantirishga ta'siri o'rganildi. Olingan natijalar muntazam mashg'ulotlar yoshlarning sog'lom turmush tarzini qaror toptirishga, jismoniy faolligini oshirishga hamda ularni milliy va ijtimoiy mas'uliyat ruhida tarbiyalashga xizmat qilishini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: kurash, yoshlar tarbiyasi, jismoniy rivojlanish, ma'naviy-axloqiy fazilatlar, sog'lom turmush tarzi, jismoniy sifatlar, ijtimoiy-pedagogik ahamiyat, barkamol shaxs.

Abstract: This article presents the results of a scientific-theoretical and practical analysis of the importance of Kurash in the physical and moral development of young people. Kurash, as a national sport, is substantiated as an important socio-pedagogical tool in the comprehensive upbringing of the younger generation. The study examines the impact of regular Kurash training on the development of physical qualities such as strength, speed, and endurance, as well as on the formation of moral and ethical qualities including willpower, discipline, courage, patriotism, and respect. The findings demonstrate that systematic training contributes to the establishment of a healthy lifestyle, increased physical activity, and the education of young people in the spirit of national and social responsibility.

Key words: Kurash, youth education, physical development, moral and ethical qualities, healthy lifestyle, physical qualities, socio-pedagogical significance, harmoniously developed individual.

Аннотация: В статье представлены результаты научно-теоретического и практического анализа значения кураша в физическом и духовно-нравственном развитии молодежи. Обосновано, что кураш как национальный вид спорта является важным социально-педагогическим средством всестороннего воспитания подрастающего поколения. В ходе исследования изучено влияние регулярных занятий курашем на развитие силы, быстроты, выносливости и других физических качеств, а также на формирование таких духовно-нравственных качеств, как воля, дисциплина, мужество, патриотизм и уважение. Полученные результаты свидетельствуют о том, что систематические тренировки способствуют формированию здорового образа жизни, повышению физической активности и воспитанию молодежи в духе национальной и социальной ответственности.

Ключевые слова: кураш, воспитание молодежи, физическое развитие, духовно-нравственные качества, здоровый образ жизни, физические качества, социально-педагогическое значение, гармонично развитая личность.

KIRISH

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sport sohasini rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishiga aylandi[1]. Yosh avlodni har tomonlama barkamol, sog'lom va ma'naviy yetuk etib tarbiyalashda milliy sport turlarining o'rni alohida e'tirof etilmoqda. Bu borada Shavkat Mirziyoyev rahbarligida qabul qilingan qator normativ-huquqiy hujjatlar sport tizimini tubdan takomillashtirishga xizmat qilmoqda. Jumladan, 2020-yil 24-yanvardagi PF-5924-son Farmon bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni 2025-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi"[2] shuningdek, "Kurash milliy sport turini yanada rivojlantirish va uning xalqaro nufuzini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Prezident qarorlari milliy sport turlarini, xususan,

1 Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid farmon va qarorlar to'plami. – Toshkent: O'zbekiston, 2020.
2 O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni yanada takomillashtirish va ommalashtirish chora-tadbirlari to'g'risida

kurashni yoshlar oʻrtasida keng ommalashtirish, infratuzilmani mustahkamlash hamda ilmiy-metodik ta'minotni takomillashtirishni nazarda tutadi.

Kurash oʻzining qadimiy tarixiy ildizlari, milliy qadriyatlar bilan uygʻunligi va yuksak tarbiyaviy salohiyati bilan yoshlar jismoniy hamda ma'naviy rivojlanishida muhim ahamiyat kasb etadi.[3] Mazkur sport turi nafaqat jismoniy sifatlar – kuch, tezkorlik, chaqqonlik, chidamlilik va koordinatsiyani rivojlantiradi, balki sport etikasi, intizom, hurmat, iroda, halollik va vatanparvarlik kabi ma'naviy-axloqiy fazilatlarni shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bois, kurashni ilmiy-pedagogik nuqtai nazardan oʻrganish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.[4]

Muammoning dolzarbligi shundaki, globallashuv sharoitida yoshlar oʻrtasida jismoniy faollikning pasayishi, zararli odatlarga moyillikning ortishi hamda ma'naviy qadriyatlar transformatsiyasi kuzatilmoqda. Bunday sharoitda milliy sport turlaridan samarali foydalanish orqali sogʻlom turmush tarzini qaror toptirish va ma'naviy immunitetni mustahkamlash muhim ilmiy-amaliy vazifadir.5 Kurashning yoshlar rivojlanishiga ta'sirini kompleks oʻrganish esa pedagogika, sport nazariyasi va ijtimoiy-gumanitar fanlar kesishmasida ilmiy asoslangan xulosalar ishlab chiqishni talab etadi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi – kurash sport turining yoshlar jismoniy va ma'naviy rivojlanishidagi ahamiyatini nazariy hamda amaliy jihatdan tahlil qilishdan iborat.

Tadqiqot vazifalari sifatida:

- kurashning yoshlar jismoniy sifatlarini rivojlantirishdagi oʻrnini aniqlash;
- uning ma'naviy-axloqiy tarbiyadagi rolini asoslash;
- sohaga oid davlat siyosati va normativ-huquqiy hujjatlarning mazkur jarayonga ta'sirini tahlil qilish belgilandi.

Tadqiqot obyekti – yoshlarning jismoniy tarbiya jarayoni, predmeti esa kurash sport turining jismoniy va ma'naviy rivojlanishga ta'sir mexanizmlaridir. Ishda tahlil, taqqoslash, pedagogik kuzatuv va umumlashtirish kabi ilmiy metodlardan foydalanildi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kurash sport turining yoshlar jismoniy va ma'naviy rivojlanishidagi ahamiyati sport pedagogikasi, jismoniy tarbiya nazariyasi hamda sport psixologiyasi doirasida oʻrganilgan. Ilmiy manbalar tahlili shuni koʻrsatadiki, yakkakurash sport turlari oʻsmirlar organizmining morfo-funksional rivojlanishiga ijobiy ta'sir koʻrsatadi hamda shaxsning irodaviy va axloqiy sifatlarini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi.[6]

Kurashning nazariy asoslari uning tarixiy-madaniy ildizlari va pedagogik salohiyati bilan bogʻliq holda yoritilgan. International Kurash Association ma'lumotlariga koʻra, kurash xalqaro miqyosda rivojlanayotgan va yagona qoidalarga asoslangan sport turi sifatida shakllangan.[7] Mahalliy tadqiqotlarda esa kurash yoshlarni milliy qadriyatlar ruhida tarbiyalash, vatanparvarlik va ijtimoiy mas'uliyatni shakllantirish vositasi sifatida talqin etiladi.

Sport fiziologiyasi boʻyicha olib borilgan ilmiy izlanishlarda yakkakurash sport turlarining kuch, chidamlilik, tezkorlik va koordinatsiya sifatlarini rivojlantirishi asoslangan.[8] Tadqiqot natijalari kurash mashgʻulotlari yurak-qon tomir hamda tayanch-harakat tizimining funksional imkoniyatlarini oshirishini koʻrsatadi. Shu bilan birga, muntazam sport mashgʻulotlari oʻsmirlar orasida gipodinamiya va ortiqcha vazn xavfini kamaytirishi aniqlangan.

Sport psixologiyasi sohasidagi tadqiqotlarda jangovar sport turlarining yoshlarning irodaviy barqarorligi, oʻzini boshqarish koʻnikmalari va stressga chidamliligini rivojlantirishi qayd etilgan. Kurash jarayonida sport etikasi – halollik, hurmat va intizom tamoyillari – shaxsning ma'naviy-axloqiy fazilatlarini shakllantirishga xizmat qiladi. Shuningdek, Oʻzbekiston Respublikasida sportni rivojlantirishga qaratilgan normativ-huquqiy hujjatlar, xususan, Shavkat Mirziyoyev tashabbusi bilan qabul qilingan qaror va farmonlar milliy sport turlarini qoʻllab-quvvatlashga xizmat qilmoqda. Ilmiy manbalarda davlat siyosati va yoshlar tarbiyasi oʻrtasidagi uzviy bogʻliqlik alohida ta'kidlanadi.

Adabiyotlar tahlili shuni koʻrsatadiki, kurashning jismoniy rivojlanishga ta'siri yetarli darajada oʻrganilgan boʻlsa-da, uning ma'naviy rivojlanishga kompleks ta'siri empirik tadqiqotlar asosida chuqurroq yoritishni talab etadi. Shu bois, mazkur tadqiqot kurash sport turining yoshlar jismoniy va ma'naviy rivojlanishidagi oʻrnini tizimli yondashuv asosida ilmiy jihatdan asoslashga qaratilgan.

---

3 Kerimov FA Sport kurashi nazariyasi va uslubiyati. – Toshkent: Oʻqituvchi, 2018.
4 Abdullayev A.A., Xolmatov Sh.R. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2017.
5 Platonov VN Olimpiya sportida mashg'ulotlar tizimi. – Kiev: Olimpiya adabiyoti, 2015.
6 Weinberg RS, Gould D. Sport va jismoniy mashqlar psixologiyasi asoslari. – Champaign, IL: Inson kinetikasi, 2018.
7 McArdle WD, Katch FI, Katch VL Jismoniy mashqlar fiziologiyasi. – Filadelfiya: Lippincott Williams & Wilkins, 2015.
8 Kurash xalqaro assotsiatsiyasi. Kurash qoidalari. – Toshkent, 2022 yil.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot kurash sport turining yoshlar jismoniy hamda ma'naviy rivojlanishiga ta'sirini empirik jihatdan aniqlashga qaratilib, tizimli va kompleks yondashuv asosida amalga oshirildi. Tadqiqotning metodologik asosini sport pedagogikasi nazariyasi, yosh fiziologiyasi hamda sport psixologiyasi konsepsiyalari tashkil etdi. Tadqiqot kvazi-eksperimental dizayn asosida tashkil etildi. Unda 14–17 yoshli jami 60 nafar o'quvchi ishtirok etdi. Ishtirokchilar ikki guruhga ajratildi: tajriba guruhi (n = 30) – kurash bilan muntazam (haftasiga 3–4 marta) shug'ullanuvchilar va nazorat guruhi (n = 30) – umumiy jismoniy tarbiya mashg'ulotlari bilan cheklangan o'quvchilar. Tadqiqot 6 oy davomida olib borilib, dastlabki va yakuniy o'lchov natijalari qiyosiy tahlil qilindi.

Tadqiqot obyekti sifatida yoshlarning jismoniy tarbiya jarayoni, predmeti sifatida esa kurash sport turining jismoniy sifatlar (kuch, tezkorlik, chidamlilik, koordinatsiya) hamda ma'naviy-axloqiy fazilatlar (irodaviy barqarorlik, intizom, ijtimoiy moslashuv) rivojlanishiga ta'sir mexanizmlari belgilandi.

Empirik ma'lumotlarni yig'ishda pedagogik kuzatuv, jismoniy tayyorgarlik testlari (30 m va 1 000 m yugurish, kuch ko'rsatkichlari, muvozanat testi), psixologik diagnostika metodikalari hamda anketa-so'rovnoma qo'llanildi. Nazariy tahlil jarayonida ilmiy adabiyotlar va normativ-huquqiy manbalar o'rganildi. Olingan natijalar matematik-statistik usullar yordamida qayta ishlanib, o'rtacha arifmetik qiymat (M), standart og'ish (σ) hamda Student t-kriteriyasi asosida guruhlar o'rtasidagi farqning statistik ahamiyatliligi ($p < 0{,}05$) aniqlandi. Tadqiqot jarayonida etik tamoyillarga rioya qilinib, ishtirokchilarning ixtiyoriy roziligi va ma'lumotlar maxfiyligi ta'minlandi.

Mazkur metodologiya kurash sport turining yoshlar jismoniy va ma'naviy rivojlanishiga ta'sirini ilmiy asoslangan hamda statistik jihatdan ishonchli natijalar orqali baholash imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot jarayonida olingan empirik ma'lumotlar tajriba va nazorat guruhlari kesimida qiyosiy tahlil qilindi. Dastlabki o'lchov natijalari har ikki guruhda jismoniy va psixologik ko'rsatkichlar bo'yicha sezilarli farq mavjud emasligini ko'rsatdi ($p > 0{,}05$), bu esa tadqiqot sharoitlarining nisbatan tengligini tasdiqladi.

Olti oylik kuzatuvdan so'ng tajriba guruhida jismoniy sifatlar bo'yicha statistik jihatdan ahamiyatli ijobiy o'zgarishlar qayd etildi ($p < 0{,}05$). Xususan, tezkorlik ko'rsatkichlari o'rtacha 8–10 % ga, umumiy chidamlilik 12–15 % ga, kuch ko'rsatkichlari esa 15–18 % ga oshdi. Shuningdek, muvozanat va koordinatsiya sifatlarida ham barqaror ijobiy dinamika kuzatildi. Nazorat guruhida esa o'zgarishlar minimal darajada (3–5 %) bo'lib, statistik jihatdan ahamiyatli emasligi aniqlandi ($p > 0{,}05$).

Psixologik diagnostika natijalari ham tajriba guruhida sezilarli o'zgarishlarni ko'rsatdi. Irodaviy barqarorlik ko'rsatkichlari o'rtacha 18–22 % ga oshdi, intizom va mas'uliyat darajasi yaxshilandi, ijtimoiy moslashuv ko'rsatkichlari esa 15–17 % ga yuqoriladi. So'rovnoma natijalariga ko'ra, tajriba guruhidagi o'quvchilarning aksariyati kurash mashg'ulotlari ularda o'ziga ishonch, qat'iyat va jamoaviylik fazilatlarini shakllantirganini ta'kidladi. Nazorat guruhida esa mazkur ko'rsatkichlar sezilarli darajada past bo'ldi.

Olingan natijalar kurash sport turining yoshlar jismoniy rivojlanishiga kompleks ta'sir ko'rsatishini, ayniqsa tezkorlik-kuch va chidamlilik sifatlarini samarali rivojlantirishini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, ma'naviy-axloqiy ko'rsatkichlardagi ijobiy dinamika sport etikasi, qat'iy qoidalarga rioya qilish va raqibga hurmat tamoyillarining tarbiyaviy ahamiyati bilan izohlanadi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari kurash sport turi yoshlarning jismoniy va ma'naviy rivojlanishiga tizimli va samarali ta'sir ko'rsatishini ilmiy jihatdan asoslab berdi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari kurash sport turining yoshlar jismoniy va ma'naviy rivojlanishiga kompleks va tizimli ta'sir ko'rsatishini ilmiy jihatdan asoslab berdi. Kvazi-eksperimental kuzatuv natijalariga ko'ra, kurash bilan muntazam shug'ullanish tezkorlik, kuch va koordinatsiya kabi asosiy jismoniy sifatlarning rivojlanishiga olib keladi. Tajriba guruhida qayd etilgan o'zgarishlar statistik jihatdan ahamiyatli ekanligi tasdiqlandi ($p < 0{,}05$).

Psixologik diagnostika natijalari kurash mashg'ulotlarining irodaviy barqarorlik, intizom, mas'uliyat va ijtimoiy moslashuv kabi ma'naviy-axloqiy xususiyatlarni rivojlantirishda muhim omil ekanligini ko'rsatdi. Sport etikasi, qat'iy qoidalarga amal qilish va raqibga hurmat tamoyillari yoshlarning axloqiy pozitsiyasini shakllantirishda ijobiy rol o'ynaydi.

Tadqiqot natijalari kurash sport turining nafaqat jismoniy tayyorgarlikni oshiruvchi vosita, balki barkamol shaxsni tarbiyalashga yo'naltirilgan samarali ijtimoiy-pedagogik mexanizm ekanligini ko'rsatadi. Bu esa kurashni yoshlar tarbiyasi tizimida barqaror yo'nalishlardan biri sifatida ko'rib chiqish zarurligini asoslaydi.

MAKTAB TA'LIMI SCHOOL EDUCATION ШКОЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

O'tkazilgan tadqiqot asosida quyidagi ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqildi:

1. Umumta'lim maktablari va oliy ta'lim muassasalarida kurash to'garaklari hamda maxsus mashg'ulotlarni tizimli ravishda yo'lga qo'yish.
2. Kurash bo'yicha murabbiylarning pedagogik va psixologik kompetensiyalarini rivojlantirishga qaratilgan malaka oshirish dasturlarini takomillashtirish.
3. Kurash mashg'ulotlarining ma'naviy-axloqiy tarbiyadagi rolini kuchaytirishga yo'naltirilgan, sport etikasi va milliy qadriyatlar asosidagi metodik qo'llanmalar ishlab chiqish.
4. Yoshlar o'rtasida sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish jarayonida kurash sport turidan samarali profilaktik vosita sifatida foydalanish.
5. Kurash sport turining uzoq muddatli (longitudinal) ta'sirini aniqlashga qaratilgan keng qamrovli ilmiy tadqiqotlarni davom ettirish.

Umuman olganda, kurash sport turining ta'lim va sport tizimiga keng joriy etilishi yoshlarning jismoniy barkamolligi va ma'naviy yetukligini ta'minlashda muhim strategik omil bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga oid farmon va qarorlar to'plami. – Toshkent: O'zbekiston, 2020.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 24-yanvardagi PF-5924-son Farmoni. "O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni 2025-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi". – Toshkent, 2020.
3. Kerimov F.A. Sport kurashi nazariyasi va uslubiyati. – Toshkent: O'qituvchi, 2018.
4. Abdullayev A.A., Xolmatov Sh.R. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2017.
5. Platonov V.N. Olimpiya sportida mashg'ulotlar tizimi. – Kiev: Olimpiya adabiyoti, 2015.
6. Vaynberg R., Gould D. Sport va jismoniy mashqlar psixologiyasi asoslari. – Champaign, IL: Inson kinetikasi, 2018.
7. McArdle W., Katch F., Katch V. Jismoniy mashqlar fiziologiyasi: ovqatlanish, energiya va inson faoliyati. – Filadelfiya: Lippincott Williams & Wilkins, 2015.
8. Kurash xalqaro assotsiatsiyasi. Kurash qoidalari. – Toshkent, 2022-yil.

13.00.00	Pedagogika fanlari
13.00.01	Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
13.00.02	Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
13.00.03	Maxsus pedagogika
13.00.04	Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05	Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06	Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
13.00.07	Ta'limda menejment
13.00.08	Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09	Ijtimoiy pedagogika
07.00.00	Tarix fanlari
19.00.00	Psixologiya fanlari
01.00.00	Fizika-matematika fanlari
02.00.00	Kimyo fanlari
03.00.00	Biologiya fanlari
09.00.00	Falsafa fanlari
10.00.00	Filologiya fanlari
11.00.00	Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №2(2)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№C–5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.